

De Ziua Internațională a Victimelor Torturii apărătorii ai drepturilor omului au lansat o declarație publică către autorități privind prevenirea și combaterea cazurilor de tortură și rele tratamente

Astăzi, 26 iunie, este marcată Ziua Internațională a ONU pentru susținerea victimelor torturii. Este ziua, când la 26 iunie 1987, a intrat în vigoare Convenția ONU împotriva torturii și a altor tratamente crude, inumane sau/și degradante (UNCAT) – document ce reprezintă unul dintre instrumentele-cheie în prevenirea și combaterea torturii, ratificată de către 166 țări.

În cadrul Campaniei naționale în suportul victimelor torturii 26 iunie 2019, mai multe ONG-uri, instituții de stat naționale și internaționale s-au întrunit în cadrul unei mese rotunde pentru a discuta evoluția cadrului juridic și investigarea cazurilor de tortură și rele tratamente, precum și situația victimelor torturii în vederea sensibilizării opiniei publice și identificării soluțiilor care ar contribui la diminuarea fenomenului.

În contextul **Zilei Internaționale pentru Susținerea Victimelor Torturii**, ONG-urile de profil au lansat o [Declarație publică](#) către Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova și instituțiile internaționale acreditate în Republica Moldova privind prevenirea și combaterea cazurilor de tortură și oferirea unui suport victimelor.

Organizațiile semnatare constată că foarte multe obligațiuni asumate la nivel internațional în domeniul torturii, trebuie executate de către Republica Moldova.

Potrivit **Ludmilei Popovici, Directoare la Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”**, este regretabil că în Moldova supraviețuitorii actelor de tortură sunt discriminați, reduși la tăcere, ignorați de instituțiile statului, forțați să plece din țară, dacă nu pot rezista presiunilor sau dacă nu pot face față dificultăților și in justiției. Reabilitarea lor ar trebui să vizeze integrarea completă și participarea activă în societate. Iar pentru aceasta, victimele au nevoie de sprijin și un cadru juridic coerent.

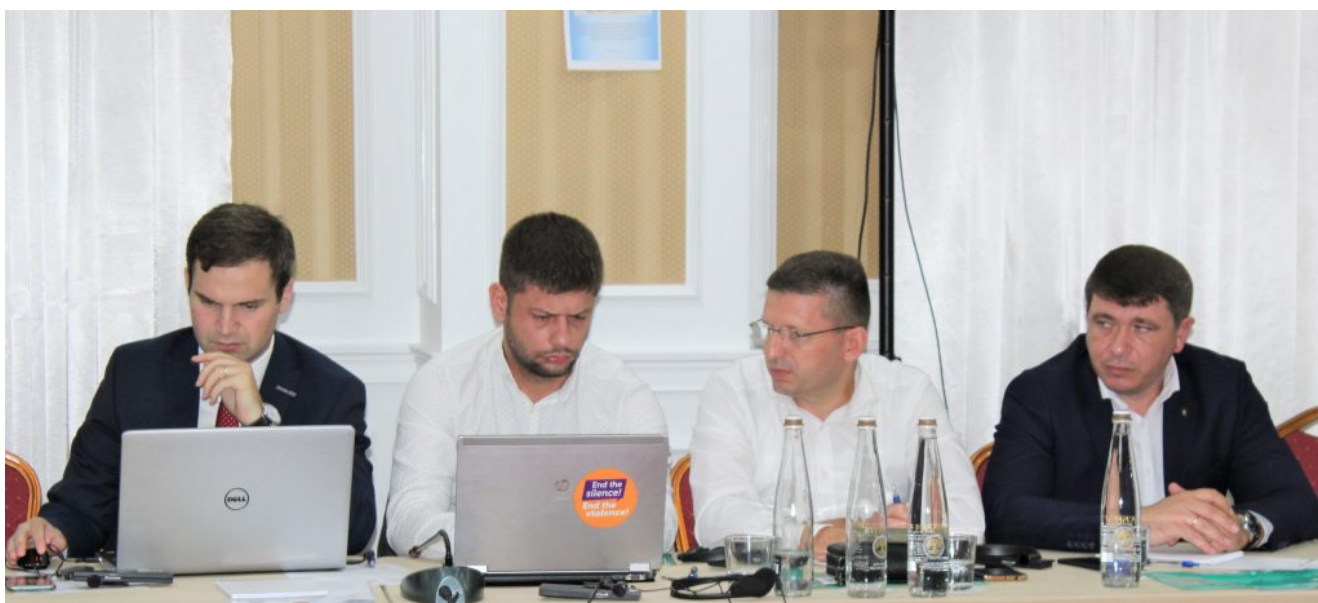

În opinia **Directorului Ambasadei Drepturilor Omului, Lela Metreveli**, este necesară asigurarea unei anchete efective în fiecare caz de tortură, tratament inuman sau degradant. Cu regret în multe cazuri constatăm mimarea luptei contra torturii din partea oficialităților statului, iar torționarii, în loc să fie trași la răspundere, scapă de pedeapsă, ba mai mult, sunt promovați. Asigurarea impunității împiedică sau exclude examinarea eficientă a cazurilor de tortură, și împiedică combaterea și prevenirea comiterii cazurilor noi de tortură, tratament inuman sau degradant.

Reprezentantul **Amnesty International Moldova** organizației, **DI Igor Stoica** a accentuat: „Deși fenomenul torturii este ocazional abordat de instituțiile statului, iar existența acestuia este deseori mușamalizată de cei care aplică tortură, prezența acestuia nu poate fi ignorată. Organizația noastră este în continuare sesizată privitor la aplicarea torturii și tratamentului inuman și degradant în locurile de detenție.

Constatăm că nici un Plan de Acțiuni pentru Drepturile Omului elaborat de către Statul Republica Moldova nu oferă remedii victimelor torturii, astfel ignorând valoarea și demnitatea acestora ca cetățeni cu drepturi depline. Solicităm guvernului să aloce fonduri atât pentru prevenirea acestui fenomen odios cât și pentru susținerea persoanelor care au fost supuse torturii și necesită ajutor pe termen lung din partea organizațiilor specializate.”

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM), în persoana dlui Ion Guzun, a menționat că existența condamnărilor la CtEDO înseamnă că tortura și relele tratamente rămân o problemă majoră. Din cele 387 de hotărâri adoptate de CtEDO în privința Republicii Moldova în perioada 1997 – 2018, 147 se referă la interzicerea torturii, tratamentului inuman și degradant și investigarea ineficientă a acestora, iar 45 de hotărâri se referă la condițiile proaste de detenție. În baza hotărârilor CtEDO adoptate în anul 2018, Republica Moldova trebuie să acorde circa EUR 105,000 compensații pentru relele tratamente și condițiile proaste din locurile de detenție.

Reprezentantul Promo-LEX dl Vadim Vieru menționează, că ”Republica Moldova trebuie să implementeze în regim prioritar recomandările formulate de Comitetul ONU împotriva Torturii

formulate în ultimul său raport (CAT/C/MDA/C0/3). În special, Guvernul Republicii Moldova trebuie să avanseze în procesul de reformă a sistemului penitenciar, prin asigurarea unor condiții de detenție acceptabile și conforme cu standardele internaționale și prin transferarea serviciului medical din subordinea Ministerului Justiției în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Inspectoratul General al Poliției, Administrația Națională a Penitenciarelor, Armata Națională, Administrația Internatelor Psihoneurologice și Spitalelor de Psihiatrie trebuie să se asigure că legislația în domeniul prevenirii torturii este aplicată eficient și actele de tortură nu sunt tolerate în instituțiile menționate. Multiplele cazuri de aplicare a torturii în regiunea transnistreană îngrijorează. Acestea trebuie să fie investigate eficient de Procuratura Republicii Moldova și nu urmează să reprezinte obiect al negocierilor politice în procesul de reglementare a conflictului transnistrean.

"Chiar dacă a fost înregistrată o evoluție pozitivă și rezultate relevante în activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii din anul 2016, există îngrijorări care pot afecta independența și funcționalitate deplină a acestuia în lumina Protocolului Opțional. În special, limitarea poziției reprezentanților societății civile în cadrul Consiliului pentru Prevenirea Torturii" **consideră cei 5 membri a Consiliului pentru Prevenirea Torturii din partea societății civile – Ceslav Panico, Svetlana Doltu, Mihail Gorincioi, Oxana Gumennaia, Dumitru Russu.**

Parlamentul RM a ratificat Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante pe 28.11.1995, asumându-și obligația să prevină și să investigheze orice act de tortură, tratament inuman sau degradant, să nu admită impunitatea funcționarilor vinovați de acte de tortură, precum și să execute prevederile art. 14, care obligă statele să asigure reparații și reabilitare

tuturor victimelor torturii.

Evenimentul dat este organizat în cadrul proiectului ***"Eforturi comune pentru consolidarea capacităților Mecanismului Național de Prevenire și prevenirea și combaterea torturii și relelor tratamente în Moldova prin instruire și diseminarea experienței RCTV Memoria"*** implementat cu sprijinul financiar din Fondul Special privind Protocolul facultativ la Convenția ONU împotriva torturii. ***Informații suplimentare:*** Ludmila Popovici, Directoare Executivă a RCTV Memoria. Email: rctv@memoria.md; milapopovici@yahoo.com. Tel 079504809.

[DECLARAȚIA organizatorilor și participanților la MASA ROTUNDĂ: IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI ONU ÎMPOTRIVA TORTURII ȘI A PROTOCOLULUI OPȚIONAL AL CONVENȚIEI ÎN REPUBLICA MOLDOVA](#)